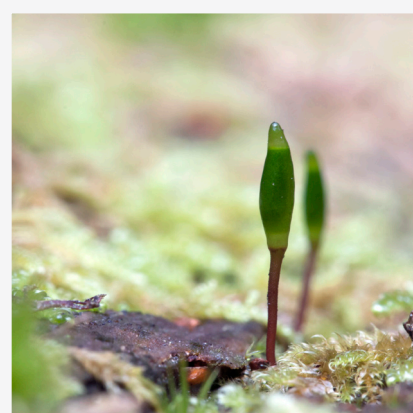

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Furön

Omslagsfoto: Per Folkesson

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000- områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtyperns utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på

”kartverket skyddad natur”. I kartverket söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information (se bilaga för användarhandledning).

Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. Det görs på Miljödataportalen.

För mer information om Natura 2000:

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/sodermanland eller telefon 010-22 340 00

Naturvårdsverkets hemsida: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Miljödataportalen: <http://mdp.vic-metria.nu/miljodataportalen/>

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0220432 Furön

Kommun: Oxelösund

Områdets totala areal: 19,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen:

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägareförhållanden: Oxelösunds kommun.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2001-06-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9010 - Taiga

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: I Natura 2000-området Furön är de prioriterade bevarandevärdena områdets gamla kusttallskog med naturskogsliknande utseende, som delvis är brandpräglade, samt arter knutna till död ved och gamla träd.

Motivering: Skogen på Furön är förmodligen en av de äldsta i den här delen av Östersjön.

Prioriterade åtgärder: Syftet ska nås genom brand och/eller skötselinsatser som påminner om brandens funktion. Som till exempel nyskapande av död ved eller avverkning/röjning av gran om den hotar tallen.

Beskrivning av området

Området ligger i Oxelösunds skärgård på den södra delen av ön Furön som ligger väl exponerad mot Östersjön. Ön Furön är i söder är uppdelad på två områden med ett smalt sund emellan. Där har det tidigare varit en kanal mellan öarna men som på grund av landhöjningen numera är en landbrygga. Skogen har karaktären av äldre kusttallskog med relativt högvuxna grova tallar med platta kronor och grova grenar. Inga tecken på skogsbruk finns i området så hela miljön ger ett ganska trolskt intryck och en känsla av orördhet infinner sig för besökaren.

Vad kan påverka negativt

- Skogliga åtgärder som avverkning eller förberedelser till avverkning, gallring, plockhuggning, dikning, plantering eller markberedning i eller i anslutning till området.
- Avlägsnande av död ved eller torrträd då detta innebär en minskning av viktiga substrat för lavar, insekter och svampar.
- Dikesrensning, markavvattning, vägbyggen och annat som kan förändra hydrologin och hydrokemin inom eller utanför området.
- Markberedning och annat som förändrar hydrologin i de fuktiga skogsbiotoperna.
- All form av exploatering som t.ex. bebyggelse, uppsättande av master m.m.
- Kalkning, gödsling och/eller spridning av aska i eller i anslutning till naturtypen.
- Ett alltför intensivt friluftsliv under vissa delar av året ex vid häckningstid för fåglar.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Skydd:

Saknar skydd

Skötsel

Om möjligt brand. Vid behov röjning av gran. Nyskapande av död ved i tallskogen. Skapa högstubbar, lågor och skada tall.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**9010 - Taiga**

Areal: 16,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Berggrunden består av gnejsgranit. Jordarten i området utgörs oftast bara av ett tunt lager och består av sandig morän samt någon mindre förekomst av svallsediment i form av grus som isen spolat fram. Äldre kusttallskog dominerar i hela området. Några trädindivider är upp mot 200 år. Död ved förekommer ganska rikligt i området framförallt med torrakor av tall. I både de levande och döda träden finns det gott om bohålor för insekter och fåglar. De flesta torrakor har fungerat som yngelplats åt många insekter under lång tid. På de magrare delarna med mycket tunt jordlager, oftast på höjderna står tallarna ganska ensamma med yngre tall som är på väg att växa upp. I de låglänta delarna har granar börjat växa upp i tallarnas kronor och kommer att på sikt konkurrera ut en del tallar, detta är tydligast i den västra delen. Ner mot vattnet blir också inslaget av lövträd mer markant med björk, rönn och al. Ut mot vattnet finner man vridna tallstammar som kämpar mot vindens och saltets krafter. De strandnära låglänta hållarna hålls fria från vegetation av vattnets och vindens ständiga närvaro.

Bevarandemål

Skogen har en varierande åldersstruktur med stort inslag av gamla träd, döda träd, hålträd, samt lågor i olika nedbrytningsstadier. Lövinslag ska finnas både i de fuktigare och torrare delarna. Grova träd med kraftiga kronor, potentiella boplatser för rovfåglar och andra fåglar med stora och tunga bon, ska finnas. Arealen taiga ska vara minst 16,8 ha.

Bevarandetillstånd

Ogynnsam. Det behövs mer död ved.

Dokumentation

Inventeringar i området
Nyckelbiotopsinventering (SVS), 1996-06-14

Övriga intressanta arter eller iakttagelser i området
Tallticka, spillkråka, hålträd, jättetallar

Referenser

Länsstyrelsen i Södermanlands län informerar 1982, nr13 Översiktlig naturinventering
Oxelösunds kommun

Länstyrelsen Södermanland © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Natura 2000-område Furön

Skala 1:7 500

För att se Naturtyper för områdena i kartan gå in på fliken "Kartskikt".

Avmarkera allt i *Naturvårdsregistret*. Det är endast *Naturtypskarteringar* > *Natura naturtypskartan (NNK)* > *Naturtyper (ytor)* som ska vara markerade. Klicka sedan i kartan på den naturtyp du vill veta mer om så kommer en informationsruta upp i fönstret.

